

Justitsministeriet

Dato: 1. maj 2007

Dok.: JAU/40518

Sagnr.: 2007-154-0087

Udkast til tale

Til ministeren til brug ved åbent samråd i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 2. maj 2007 (med familie- og forbrugerministeren).

Samrådspørgsmål BB: "Ministeren bedes kommentere sagen om SPF's transport af svin fra Danmark til Rusland, hvor svinene ikke kom ud af lastbilerne under transporten, som varede 127 timer, og oplyse hvad ministeren agter at gøre i den anledning? Sagen blev omtalt den 25. marts 2007 i 21 Søndag og i artiklerne "Landbrugsbosser bag grisetortur", og "Svineri – igen, igen igen" fra Ekstra Bladet også fra den 25. marts 2007."

1. Jeg vil gerne starte med at takke udvalget for at tage denne vigtige problemstilling om lange transporter af dyr op til drøftelse igen. Jeg har - ligesom udvalget - set med

stor bekymring på de sager om transport af dyr, som har været beskrevet i pressen i den senere tid.

Udvalget har bedt familie- og forbrugerministeren og mig om at kommentere den sag om lange transporter af svin, som bl.a. har været omtalt i TV-Avisens nyhedsudsendelse 21 Søndag den 25. marts i år.

Der fremgik af denne nyhedsudsendelse, at transportelskabet SPF-Danmark i strid med gældende regler har foretaget en transport af avlssvin fra Danmark til Rusland – en transport, som varede op til 127 timer uden at dyrene blev læsset af undervejs. Ifølge TV-Avisens afsløringer gik transporten via Sverige med færge til Litauen og gennem Letland til dyrenes bestemmelsessted i Rusland.

2. Jeg vil gerne endnu en gang slå fast, at jeg finder det dybt forkasteligt, at der foregår transporter af denne type, som er helt i strid med de gældende regler om dyrs velfærd under transport. Jeg mener, det er uacceptabelt, at det ikke

er lykkedes for branchen at få sat en stopper for disse typer af overtrædelser.

3. Jeg vil i den forbindelse gerne understrege, at jeg ikke godtager de undskyldninger, som transportvirksomhederne kommer med som begrundelse for, at reglerne om dyrenes hviletid ikke kan overholdes. Transportvirksomhederne har bl.a. henvist til, at der savnes klarhed i reglerne om dyrenes hviletid, og at selskaberne derfor ikke kunne forventes at have kendskab til loven.

Som jeg har redegjort for tidligere, så er reglerne om hviletid ved transport af dyr inden for EU faktisk meget klare.

Når det gælder reglerne om transport af svin, følger det for eksempel af transportforordningen, at svin må transporteres i 24 timer, hvorefter de skal aflæsses på et hvilested, hvor de skal vandes og fodres og have minimum 24 timers hvile. Først efter disse 24 timer, må svinene igen læsses ombord på køretøjet og transporteres i op til 24 timer.

Når transporten foregår som søtransport, hvor dyrenes indskibes direkte på færgen uden at blive aflæsset køretøjet, fremgår det af forordningen, at dyrene som udgangspunkt skal have en hvileperiode på 12 timer efter aflæsning i bestemmelseshavnen eller i umiddelbar nærhed heraf, medmindre transporten inklusive søtransporten ligger inden for de 24 timer, som svinene må transporteres uden hvile.

Disse regler om dyrenes hviletid gælder for alle transporter, der udføres i hele EU - dvs. også for transporter, der går gennem f.eks. Letland og Litauen. Det er derfor ikke forståeligt, når transportvirksomhederne henviser til, at de ikke kender til reglerne om hviletid, der gælder for transporter inden for EU.

4. Jeg kan i den forbindelse tilføje, at der under den seneste tids debat om de lange dyretransporter har været stillet spørgsmålstegn ved, om transportforordningens regler, herunder reglerne om hviletid, også gælder for den del af

transporten, som foretages i Rusland eller andre tredjelan-
de uden for EU.

I lyset af den debat, der har været om spørgsmålet, har jeg bedt mine embedsmænd om at foretage en nærmere undersøgelse af dette spørgsmål, og i den forbindelse har jeg også bedt dem tage kontakt til EU-Kommissionen med henblik på at have en drøftelse af problemstillingen. Og når resultatet af undersøgelsen foreligger, vil jeg naturligvis orientere udvalget herom.

Jeg vil dog gerne understrege, at afklaringen af denne problemstilling, som alene vedrører reglernes anvendelse i forhold til den del af transporten, der foregår i tredjelande, ikke på nogen måde fritager transportørerne for at overholde reglerne om transport af dyr, herunder reglerne om dyrenes hviletid, når dyrene transporteres inden for EU.

5. Generelt vil jeg gerne sige til udvalget, at jeg finder det helt afgørende, at de transportører og chauffører, der gang på gang overtræder reglerne om hviletid for dyr, også mødes med en sanktion, der kan mærkes.

Netop derfor har regeringen besluttet at lade overtrædelser af reglerne om dyrs hviletid være omfattet af det lovforslag om en klippekortordning for dyretransporter, som vi fra regeringens side fremsatte for Folketinget i sidste uge.

Det betyder helt konkret, at en transportør og/eller en chauffør, der ikke lader dyrene hvile i henhold til reglerne eller undlader at aflæse dyrene under et hvil, vil få et klip i retten til at transportere dyr i henhold til klippekortordningen. Hvis chaufføren eller transportøren gør sig skyldig i flere overtrædelser af reglerne om transport af dyr, vil det ifølge lovforslaget betyde, at vedkommende helt kan miste retten til at transportere dyr.

Overtrædelser af reglerne om dyrs hviletid var ikke omfattet af det oprindelige forslag til en klippekortordning, som blev fremlagt af arbejdsgruppen om en klippekortordning for dyretransporter.

Jeg mener ikke desto mindre, at disse overtrædelser kan have så stor betydning for dyrenes velfærd, at det er nødvendigt at tage dem med i klippekortordningen. Det er min helt klare forventning, at risikoen for at miste retten til at drive erhverv vil have en præventiv effekt.

6. Jeg tror, at mange kan være enige i, at dyrs velfærd under transport bedst sikres ved helt at undgå, at dyrene sendes ud på lange transporter tværs over kontinenter.

Som jeg har givet udtryk for ved flere lejligheder og senest i forbindelse med samrådet om lange dyretransporter den 31. januar i år, så er det min klare opfattelse, at der bør fastsættes regler om maksimal transporttid for dyretransporterne.

Fra regeringens side har vi kæmpet hårdt for at få fastsat fælles maksimale transporttider i hele EU for på denne måde at få sat en effektiv stopper for de lange transporter - men det er som bekendt endnu ikke lykket at nå til enighed om en løsning på problemet.

Jeg kan garantere udvalgets medlemmer, at vi fra regeringens side vil fortsætte kampen. Og helt konkret kan jeg oplyse, at jeg regner med i forbindelse med rådmødet i Bruxelles i næste uge at få et møde i stand med kommissær Kyprianou, der har ansvaret for dyrevelfærdsområdet. På mødet vil jeg bl.a. beskrive de danske sager om overtrædelse af transportreglerne, som vi har været vidne til på det seneste, og jeg håber på den måde at kunne lægge et pres på Kommissionen for at få fremsat det længe ventede forslag om maksimale transporttider inden for EU.

7. Indtil Kommissionens initiativ kommer, er det efter min opfattelse helt afgørende, at branchen selv kommer på banen og påtager sig sin del af ansvaret.

I den sammenhæng ser jeg med tilfredshed på, at Landbrugsraadet sammen med eksportørerne nu har vedtaget en fælles kodeks med regler, som skal gælde for transport af henholdsvis kvæg og svin.

Denne kodeks indeholder blandt andet krav om, at der indføres et såkaldt auditprogram, hvor der tilknyttes et uafhængigt kontrolorgan med veterinær ekspertise, som bl.a. skal foretage kontrol af transporterne, når de er undervejs i udlandet, herunder navnlig når transporterne udføres i lande uden for EU. Samtidig indeholder kodeksen en forudsætning om, at de eksportører, der ikke opfylder kravene, vil blive fjernet fra listen over godkendte samarbejdspartnere. Det er dermed muligt for landmændene at vælge de eksportører fra, der ikke lever op til reglerne i aftalen.

Denne form for gennemsigtighed og forpligtelse i forhold til branchen synes jeg er meget positiv, og jeg håber, at man fra branchens side vil gøre mest muligt for at sikre, at aftalen også får den tilsigtede virkning.

8. Samlet set er det min opfattelse, at vi med dette brancheinitiativ samt de nye og meget markante skærper af sanktionerne for overtrædelse af transportreglerne, der følger af lovforslaget om klippekortordningen, har fået iværksat vigtige initiativer på området. Men som jeg sagde før, er det også af afgørende betydning, at vi får suppleret de nationale tiltag med nye initiativer på EU-niveau – og det vil jeg som nævnt arbejde aktivt for i den kommende tid.

Tak.